

גליון מספר 64

ילדי העיר

בעין העדשה

טהורה היא! מדברי קדשו של מורינו הרב שליט"א

כל יהודי כשהוא קם בבקר, הוא אומר 'אלקיי נשמה שנתת בי טהורה היא', לא משנה מי הוא, לא משנה מה הוא, לא משנה מה העבר שלו.

הוא קם בבקר עם נשמה טהורה וזכה, צחה, צחורה, מלאכית, מה שיבוא במשך היום, קידות, נפילות, בלבולים, זה רק הבלבולים, זה רק השפעת הרחוב, השפעת הגוים.

אבל יהודי הוא קם בבקר עם נשמה טהורה. הוא מתעורר מה שינה, הוא מקבל נשמה טהורה וזכה, "נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה, אתה צרתה, אתה נפחתה בי, ואתה משמרה בקרבך, ואתה עתיד להחזירה בי לעתיד לבוא". הנשמה של כל יהודי היא נשמה טהורה וזכה, ולכן כשמגיע יום הכפורים נמחלים כל העוונות.

זה כמו תרנגולת שהתפלשה באפר, כלה שחורה מאבק וטיט ופית, היא רק מתנערת טפה והכל נעלם, היא נהית לבנה פשלג. ככה זה יהודי, כל הפיח שהוא בשניה אחת נעלם, הוא רק מנער את הנוצות שלו וכבר זה נעלם, זה היהודי.

החברה בל"ג בעומר - רחוב שבטי ישראל עם מורינו הרב שליט"א - תשפ"ב

תפנית השבוע

דבר המשגיח

ילדים צדיקים וחביבים שלום וברכה ל"ג בעומר הולך ומתקרב, וזה הזמן להתכונן... איך מתכוננים? זכינו לתפלות מיוחדות מאת מורנו הרב שליט"א על החגים, כל מי שאוהב להגיד את התפלה של ל"ג בעומר, מבטח לו ציהיה לו ל"ג בעומר אחר לגמרי! בטוח שהוא יזכה בל"ג בעומר לשמחה והתעוררות אמתית.

א גוט שבת המשגיח נפתלי ביק.

ל"ט פלאכות שבת

מלאכת קוצר | ד'

הנחת חסדים

- אסור מערב שבת להניח את חפציו על העץ, שמא יורידם בשבת.
- מתיר להניח על העץ נר שאיר לו, כי את זה אין חשש שיריד בשבת.

טענה קטן

- מתיר לגעת בעץ ובתנאי שלא ינענע ויזיז את העץ.
- אם הוא נשען בכל כוחו על העץ אסור.

○ כשמדבר באדם צעיר ובריא שהוא נשען מתיר, כיון שאינו נשען רק מעט ואינו נקרא משתמש במחבר, אבל זה בתנאי שאינו מנענע את העץ.

תקציר: כאשר שמע ר' ישעיה הוא קם והלך בעצמו אל בית המשפט וביקש מהשופט להתחשב בבחור זאב, אשר הוא מכירו אישית, בתחילה השופט לא רצה להתייחס אליו.

דינו של פרוסניצר. יתכן שדינו יחרץ כבר היום או מחר. באם לא יפול הדבר עד שבת, אפסיק את צומי ואקיים את מצות שלוש הסעודות, כהלכה. אבל במוצאי שבת לא אבדיל אפילו על הכוס, ואמשיך להתענות עד שיצא פסק הדין. הנני אומר לך כל זאת, כדי שלא נצטרך לחזור ולדבר על זה, בנוכחותם של אנשים אחרים. יודעת את שאין התענית לרצון חס ושלום לפני ה', באם יש בה מן הפומביות היתרה. נאלצתי להודיע לך על כונתי לצום, יען לא יכלתי להסתירה ממך. אולי ירחם ה' עלי, ויסלח לי על פשעי."

"אבל" - השיבה הרבנית - "אם כן, אף עלי להתענות אתך יחד. כי לאמיתו של דבר, אני גרמתי לכל האסון הזה. אך ורק דבקותי הנפרזת בחפצי הערך, הניעה אותך למסור את הענין למשטרה. הרשה נא לי על כן להתענות אתך יחד."

"זאת לא", ענה רבי ישעיה. "את יודעת: אין שליח לדבר עבירה. עבור כל חטא ופשע, אחראי אך ורק העובר עליהם. אני אצום, ובמשך הימים האלה, את תעזרי ביתר שאת לעניים באי ביתנו. ושינינו נתפלל אל ה' ממעמקי הלב, שהכל יסתיים בכי טוב. דעי שתפלת האשה המקבלת את העניים במאכל ובמשתה, נשמעת יותר, מתפלת בעלה התומך בהם אך ורק בכסף."

"אני אעשה כדבריך, ואתפלל יום יום אל ה'. אבל אני מבקשת אותך שתנוח לכל הפחות שעות אחדות. אם אין ברצונך לחזק את גופך במאכל ובמשתה, עשה את זאת על ידי מנוחה. עד הערב, לא אתן לאיש להכנס אליך."

רבי ישעיה לא יכול למצא מנוח לנפשו. מה הניע את פרוסניצר לבצע את מעשהו? למה הביא את כלי הכסף והזהב בחזרה? ומה יהיה אם חס ושלום יועלה לגרדום? איך אשא עיני בפני בני קהלתי? ואף אם האנשים יסלחו לי, במה אכף לאלקי מרום? שאלות אלה ורבות אחרות לא נתנו לו מנוח.

ואף כשהטבע עשה את שלו ורבי ישעיה נרדם קצת, הבהילוהו חלומותיו, וייקץ מיד מתוך צעקה גדולה ומרה.

כך עברו שלושת ימי ענויים. ביום הרביעי, מיד אחרי תפלת שחרית, בא שליח מבית המשפט, והביא מכתב חתום מהשופט הראשי.

רבי ישעיה פתח אותו בידיים רועדות וקרא אותו בנוכחות הרבנית.

השופט הראשי הודיע לו שפרוסניצר הודה על מעשהו, וסיפר כיצד בצע את הגנבה. אביו, סוחר עשיר בבוהמיה, כתב לו שהוא עומד על סף פשיטת הרגל, אם לא ישלם לנושיו עד תאריך מסוים סך 2000 זהוב. מאידך, הבטיח לו שיחזיר את הסכום כעבור 14 יום.

במקום לפנות לאילי הכסף בפרנקפורט ולקבל מהם הלואה, גנב פרוסניצר את חפצי הערך של הרב, מסר אותם בעבוט, לווה עליהם 2000 זהוב, ושלח את הכסף לאביו. כעבור זמן קצר החזיר לו אביו את הכסף, הוא פדה בו את חפצי הערך, והחזירם למקומם. השופט הקל בדינו, ועל כן לא הוציא נגדו פסק דין מות. הלילה נחתכה אזנו השמאלית והוא גורש מחבל פרנקפורט, לאחר שניתנה לו אזהרה חמורה שבאם יחזור אי פעם, יועלה לתליה.

"אדוני השופט הראשי, נניח שאמנם האסיר הוא חף מפשע. אף במקרה זה, עליו להשאר בבית הכלא, עד שיצא זכאי בדינו. את הדבר הזה הייתי מאד רוצה למנוע ממנו. הנני מוכן להוציא סכום ניכר, עד אלף זהובים, כדי שהאסיר ישוחרר מיד."

השופט הראשי התפרץ בכעס: "האם הוא מעיז להציע לי שוחד? התערבותו זו לטובת האסיר חשודה מאד בעיני, והייתי יכול לצוות מיד שיאסרו גם אותו."

"יסלח נא לי, אדון רב חסד! גם אני, שופט בקהלתי הנני. בתור שופט, ידוע לי שדבר ה' המקודש על שנינו, אוסר באופן מוחלט בל מתן שוחד. התורה אומרת שהשוחד יעור עיני פקחים ויסלף דברי צדיקים. אף פעם לא הבנתי את האמת העמוקה הצפונה בפסוק זה, כפי שאני מבין אותה כעת. עצם הרעיון שאולי נעשה נסיון לשחד אותך, מספיק הוא כדי לעכר את צלילות דעתו של אחד השופטים המכובדים ביותר בעירנו, עד כדי הטלת חשד ברב הקהלה היהודית בפרנקפורט, שעלול הוא להכשל בפשע חמור זה. לא לכך התכוונתי, אדוני השופט הראשי! רצייתי להוציא סכום עד אלף זהובים, בתור ערבון לשחרור האסיר."

דברי הרב שנאמרו בטון שקט אך מוחלט, עשו רושם רב על השופט. הוא קם ממקומו, נגש אל רבי ישעיה, ואמר לו: "כבודו הוא איש אציל. יסלח נא לי אם פגעתי בו. כפי שאמרתי לו, אין לי עוד כל ידיעה על הענין הזה באופן רשמי, אך מפקד המשטרה, האדון פון דינגלדיין, מסר לי עליו באופן פרטי, ואף אמר לי שיתכן וכבוד הרב יפנה אלי. מפקד המשטרה דבר אמנם על הצורך להעניש את הגנב בכל חומר הדין, אך אני אשתדל למלא את בקשתו,

ולנקוט כלפיו במידת הרחמים. אין כל צורך שכבודו יבקר אצל האסיר. מבחינה פורמאלית, הייתי אמנם יכול לאשר הפעם בקור אצלו באופן יוצא מן הכלל, למרות שהחוק אוסר כל מגע מן החוץ עם אסירים אשר טרם נחקרו. אבל יהיה לי הרבה יותר קל לנקוט כלפי האסיר בניסיונות מקילות, באם לא ארשה ביחס אליו כל התנהגות יוצאת מן הכלל. מלבד זאת הנני מבטיח לכבודו שאשתדל שהמקרה יגיע לסיומו בהקדם האפשרי, ואודיע לו מיד את התוצאות."

יותר מזה לא היה ביד רבי ישעיה לעשות כרגע. בעצם, אף לזאת לא ציפה. הוא הודה לשופט הראשי, והזדרז לחזור לביתו.

הרבנית כבר חכתה לו בכליון עינים, והוא מסר לה על תוצאות בקורו. היא הרגישה מדברי בעלה, עד כמה עיף ויגע הוא בגוף ונפש גם יחד, ושדלה אותו שיאכל וישתה משהו, היות ובמשך כל היום טרם טעם דבר. אך רבי ישעיה סרב בצורה כה מוחלטת, שהיא לא העיזה לחזור על דבריה.

"על פי דין תורה, אסור להם לדיינים העומדים להוציא פסק דין מות, לאכול ולשתות באותו יום, עד שיוציאו את דינם. באם שופטים שאין להם כל קשר עם הפשע מצווים לכך, בודאי שאינני מפריז על המידה, באם אשב בתענית עד שיצא לאור

שם _____ משפחה _____
 ת"ת _____ כיתה _____
 את התשובות אפשר להגיש עד יום ד'.
 הפותרים נכונה יכנסו להגרלה.
ניתן לשלוח תשובות לפקס: 077-317-9305
 תשובות בפקס אפשר לשלוח רק עד יום ג'

השבת

הזוכה בהגרלה
 אליעזר קאלוב
 ת"ת נחמת ציון
 כיתה ד' 2

האם מתר להניח הפצים על עץ מערב
 שבת? (ל"ט מלאכות שבת)

במה צריך להתבונן? (לקוטי עצות)

האם מתר לגעת בעץ בשבת?
 (ל"ט מלאכות שבת)

וזאת היתה הנהגה הפללית שצוה והזהיר את כלם. דהינו ללמוד פוסק בכל יום. אפלו ביום שאין לו פנאי ילמד על כל פנים איזה סעיף "שלחן ערוך" בכל מקום שהוא.
 ואמר: שהוא חיוב גדול על כל אחד מישראל.
 (שיחות הר"ן - קפ"ה)

ספורי חסידי ברסלב

גילוי בחלום

ספר אחד לר' נפתלי ז"ל בהשתוממות

מספרים על בעל הבית
 פשוט באומן, שבכל שבת
 היה לומד הרבה בספר
 אור החיים הקדוש

בשבת אחת התקשה מאד
 בדברי האור החיים הקדוש

אני ממש
 לא מבין...

איזה מתיקות... דברי
 האור החיים הקדוש

אמר על זה ר' נפתלי:

אפשר להאמין בזה!
 וזה מחמת גדל הדבקות שהיתה
 לו בלמוד האור החיים הקדוש

ובא אליו האור החיים
 הקדוש בעצמו בחלום
 והסביר לו את הדבר
 שהתקשה בו

עד שגודם על השלחן

חברת תקוני הכללי בשבת
15:30 – 16:30
חברת אבות ובנים בשבת
16:30 – 17:30
חברת תקוני הכללי והלכה בימי החול
16:50 – 18:10

זמן סקרים לבוא בלבוש ישיבה קטנה לראתכם הפשוטה.

תחנות סיוע לזמרים וזמרים חובבים חיים במסלול 052-7156621

השבוע אף אחד לא זכה לקחת חלק בדבר קדוש זה, אלפי תקוני הכללי הנאמרים מידי יום על ידי מאות ילדים שנשמעו על זה את הדיבור הקדוש אשר אין למעלה מזה: אשרי חכם לב הלוקח לעצמו זכות נצחית וממשיך עצמו את כל הישועות בגשמיות ובטוה שזכות תפילותיהם הזכות של תינוקות של בית רבן ה' יתברך ימלא כל משאלות ליבו לטובה.

הי רצון מן קדם אבותינו די בשימור פתוחו בזכות הכלל ביום של תינוקות של בית רבן קצת ביום חסד. לכל הישועות ברוחניות ובגשמיות, אמן.

לד. צריך האדם להשתדל שיגיע לשלמות הדעת, דהינו שיזכה לדעת דקדושה כל מה שאפשר לאדם לידע ולהשיג מה שאי אפשר לאדם לידע יותר. ואי אפשר לבוא לזה כי אם על ידי שעוסק עם בני אדם לקרבם לעבודת השם ותפילה, על ידי זה נשלם דעתו כנ"ל: ועל ידי זה זוכה לבנים, ויוכל לפקד עקרות. לה. וזהו הטעם שהצדיקים מנגיעים את עצמם ורודפים אחר בני אדם לקרבם לעבודתו ותפילה. אין זה כדי להרבות בבודם חס ושלום אלא כדי להשלים דעתם.

לו. צריך האדם להסתפל מאד על דרכיו ולהסתפל ולהתבונן היטב על כל הסבות והענינים שהשם יתברך מזמין לו, ומתגלגל עמו בכל יום ויום, כי כל יום ויום, יש בו מחשבה דבור ומעשה משנים מחברו. וצריך שתדע שהשם יתברך מצמצם אלקותו מאין סוף עד אין תכלית עד נקדת המרפז של עולם הנשמי שהאדם עומד עליו, ומזמין לו לכל אדם מחשבה דבור ומעשה לפי היום ולפי האדם ולפי המקום, ומלביש לו בהם רמזים לקרבו לעבודתו. בכן צריך האדם להסתפל על כל זה להגדיל דעתו ושכלו להסתפל ולהתבונן על כל מחשבה דבור ומעשה שהשם יתברך מזמין לו בכל יום ויום, להבין מהם הרמזים שהשם יתברך מרמז לו בהם להתקרב אליו בכל פעם מכל מקום שהוא. כי בכל הענינים ובכל המשא ומתן ובכל הדברים שבעולם שהשם יתברך מזמין לאדם בכל יום ויום, בכלם יש בהם רמזים פרטיים שהוא יתברך מרמז לו לאדם בכל פעם להתקרב אליו. וצריך להגדיל דעתו ולהסתפל על זה היטב.

אנשי הצדיק ליקוטי הלכות – גפילת אפים ד'

עקר השמחה אי אפשר להיות, כי אם על ידי מילי דשטותא, כמו ששמעתי מפיו זכרוננו לברכה, שאמר בזה הלשון: "סע האט א פנים אז מע קען מער ניט פרייליך זיין נאר מיט נאריש מאכן זיך", וכן דבר עוד מזה כמה פעמים, וזהו הענין, מה שהיו נוהגין כל הצדיקים הגדולים המפרסמים שהיו בגימנו, שעל פי רב היו להם אנשים שהיו כמו בדיחנים, והיו עושים לפניהם כל מיני צחוק ושטות כמפרסם והכל בשביל שמחה, כי אין דבר מזיק לעבודת ה' כמו העצבות.

כיבוד אב ואם עובדות והלכות על המצווה החשובה

מובא בספר נפתלי שבע רצון (מהרה"ג הרב נפתלי הכהן שוורן בן הגאון הקדוש בעל קול אריה, מכתב ג) פעם אחת אמר לי בתוך אחד השיחות הלא ידעת אהובי בני מדברי חז"ל וספרי מוסר, שכל הכישרונות של האדם נבראו רק לפאר ליוצרים. כמו שכל צח שיתמיד בלימוד תורתנו הקדושה, קול נעים לעבוד את השם יתברך בשירות ותשבחות, וכן מי שחננו השם יתברך בכשרון מלאכת הכתיבה צריך להקדיש מעשי ידיו לשמים.

ואחר כך המשיך סיפורו שבהיותו סמוך על שולחן חותנו ע"ה וכתב אגרת שלומים לאבותיו היה מהדר שתהיה הכתיבה נאה ותמה, שיתענגו ממנה הוריו על רוב שלמותה ובה יקיים מצות כיבוד אב ואם.

כאשר מרן הגאון ר' משה יהושע לייב דיסקין זצוק"ל גאב"ד בריסק ורבה של ירושלים, החליף את דירתו בירושלים, אותו היום התפנה מעניניו, ונטפל לו לזה שנשא על זרועותיו את חבילת הכתבים, שהכילה שתי תיבות גדושי כתבי יד, על מנת להעבירם לדירתו החדשה.

לתמהון העוברים ושבים, מתלווה רבינו בדביקות אל נושא הכתבים לכל אורך הדרך, ואינו מסיר מבטו הימנו אף שעה קלה, כך החזיק נושא החבילה את שתי התיבות אחת למעלה ואחת למטה, כשרבינו צועד לימינו אל כוון הדירה החדשה. מלווה רבינו את נושא מטען הכתבים לאורך כל הדרך, לוחש לו על כל פסיעה ופסיעה: "היה זהיר לא להפוך את התיבות שאתה נושא, העליונה למטה והתחתונה למעלה, שים נא, בני, את לבך שלא יתהפך המשא בידך".

בקשה זו שנה לו רבינו על פני כל הדרך. נושא המשא לא עצר לבסוף כח, שאל את רבינו: "רבי, ומה כל החרדה אם חלילה וחס ישתנו בידי סדרי התיבות? רבינו הסביר לו בעונה טעמו בפשיטות: "התיבה העליונה מכילה חדושי כתבי תורתו של אבא זצ"ל, ובתוך התיבה התחתונה שמתי הכתבים שלי, ואין זה הגון שיהא אפילו שעה אחת של אבא למטה ושלי למעלה..." שמעו התלמידים והשתאו על ההרגשה של רבם.

(עמוד אש)

על ההלכה על ההלכות הנלמדות בסדר השבועי הלכות תפילה

הרה"ק רבי נחום שו"ב ז"ל סיפר: פעם אחת נפלתי בלבי מאד, בראותי בעצמי כי בימי הזיקנה קשה העבודה (עבודת ה') פי כמה מימי הנעורים. ואחר כך נתישבת בדעתי כי הענין הוא כמו החופר באר מים, שמתחילה קל לו לחפור, כיון שהוא עומד על אדמה מוצקה, ובמקום אור, וכל רגב אדמה שהוא חופר הריחו משליכו בקרבת החפירה.

מה שאין כן אחר כך, אשר ככל שהוא מעמיק לחפור יותר במעמקים, קשה עליו עצם החפירה שהיא במקום העומק. והאור גם הוא אינו שולט שם, וקשה לו גם אחרי שעקר גוש אדמה למשכו ולהעלותו למעלה עד לשפת הבאר. ואף על פי כן, אותה חפירה קשה, חשובה לאין ערוך יותר מהחפירה שחפר בראשונה, מפני שהיא מלאכה קשה יותר. כמו כן בענין עבודת ה' ככל שהעבודה קשה יותר, היא חשובה יותר לאין ערוך.

הגאון ר' יחזקאל אברמסקי מספר שפעם בימי עלומיו נזדמן לעיר אתת ולן שם בבית מלון. בטרם בוקר נתעורר משנתו לשמע קול נעים ומלבב ברוב מתיקותו שהדר מבעד לכותל חדרו. הקול חזר על תפלת "נשמת" מלה במלה עם תרגומה באידיש, מרוב התרגשות שוב לא יכול היה ר' יחזקאל לתת תנומה לעפעפיו, לאחר מכן נודע לו שהקול היה קולו של החפץ חיים שהתאכסן בחדר הסמוך.